

Reformkommissionen

Nye Reformveje 1

Uddannelses- og Forskningsmødet
7. april 2022

Del 1: Nye veje til de længste uddannelser

Grundpræmis for de 15 anbefalinger om de videregående uddannelser:

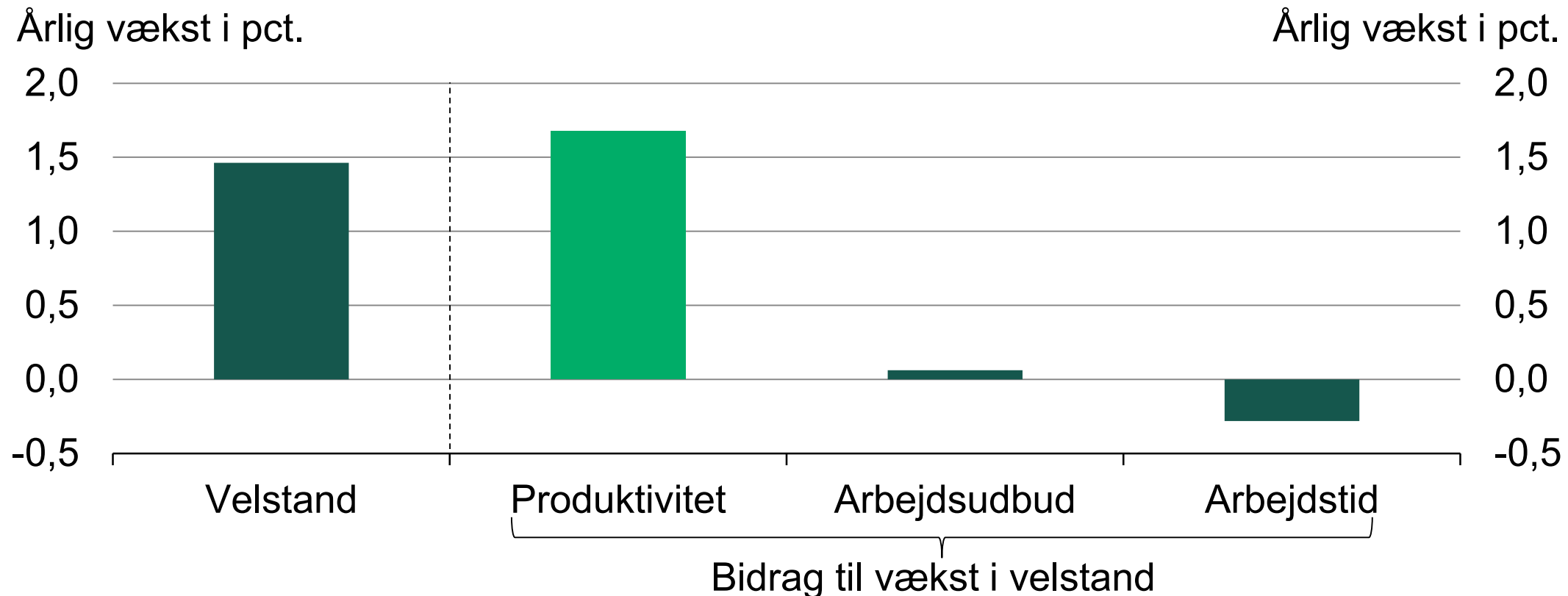
- MERE og BEDRE uddannelser – ikke *mindre* uddannelse
- Investeringer i uddannelse – der bliver ikke sparet en krone

Hvorfor disse anbefalinger?

Blandt de mest velstående – også i fremtiden

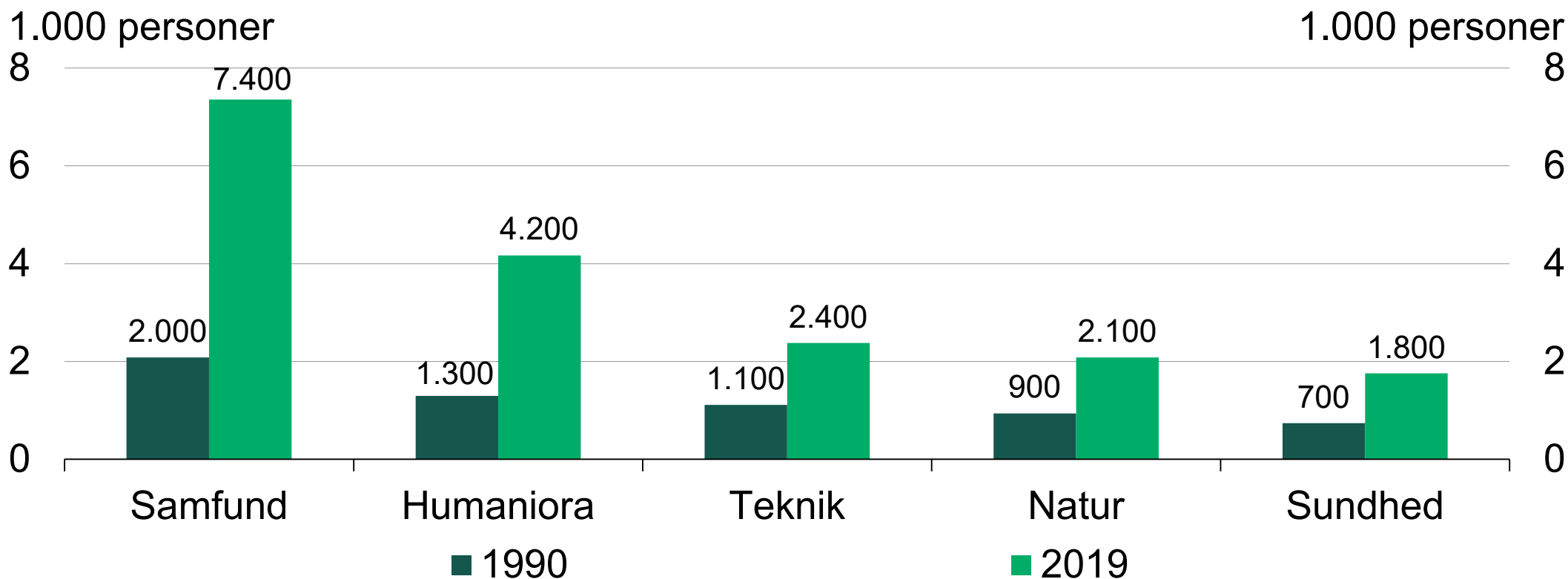
Høj produktivitet har historisk bidraget til høj velstand

Anm.: 1980-2019. Velstand er her udtrykt ved BNP pr. indbygger. Produktivitet angiver timeproduktiviteten, dvs. BNP pr. arbejdstime. Arbejdsudbud angiver beskæftigede pr. indbygger. Arbejdsudbuddets effekt på velstand er sammensat af dels effekten af ændringer i beskæftigelsesgraden for arbejdsstyrken samt befolkningsstørrelse. En øget beskæftigelsesgrad vil øge velstand (BNP pr. indbygger), hvorimod en øget befolkningsstørrelse (alt andet lige) vil sænke BNP pr. indbygger. Arbejdstid dækker over antal timer arbejdet pr. beskæftiget. Væksten i timeproduktiviteten dækker hele økonomien. Det bemærkes, at velstand opgjort ved BNP ikke tager højde for ændringer i bytteforholdet, som måler, hvor stor en mængde import en given mængde eksport kan købe. Et forbedret bytteforhold øger velstanden ud over, hvad der måles ved ændringer i BNP.

Hvorfor disse anbefalinger?

Få er blevet til (rigtig) mange...

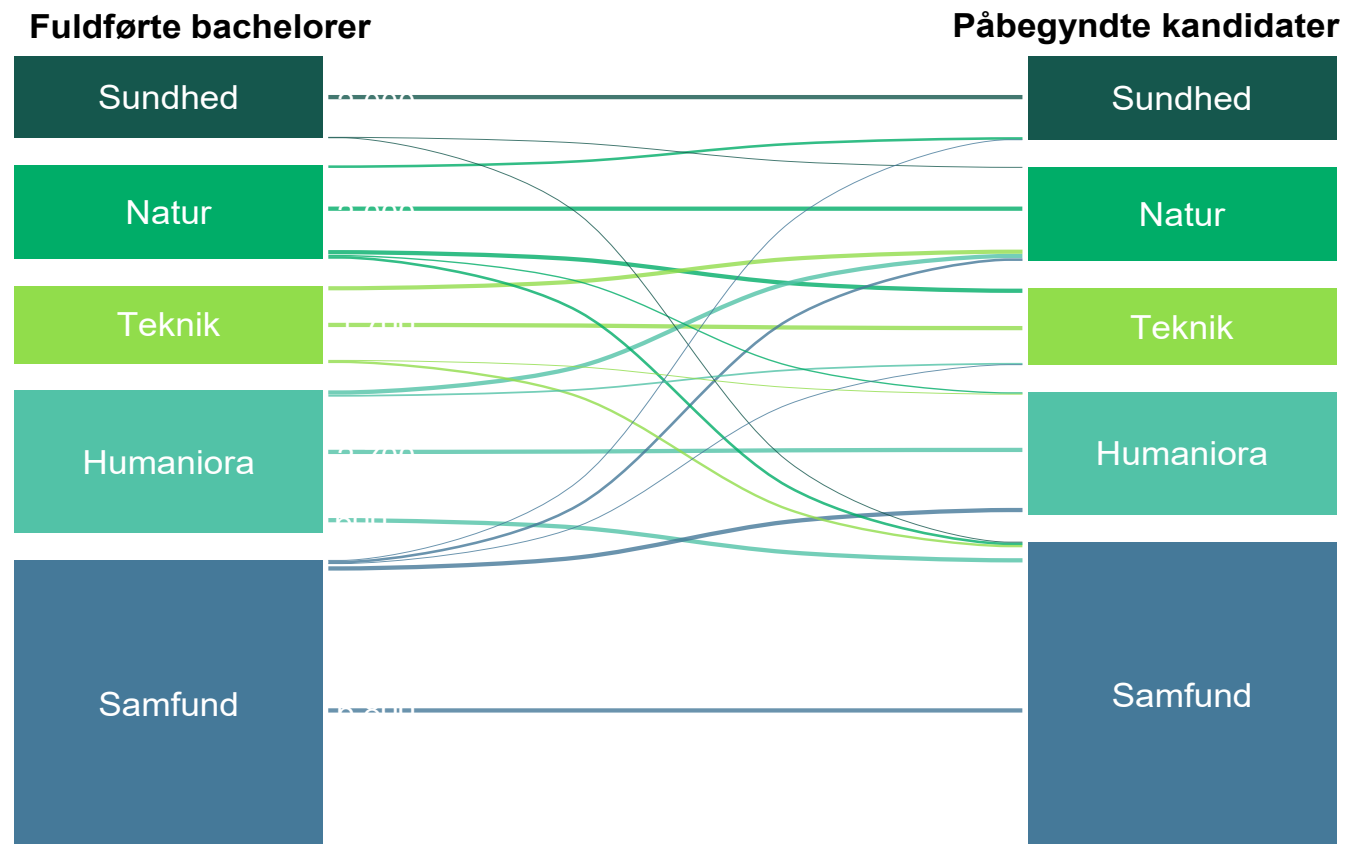

Hvorfor disse anbefalinger?

... og næsten alle tager 5 år i stræk på universitetet

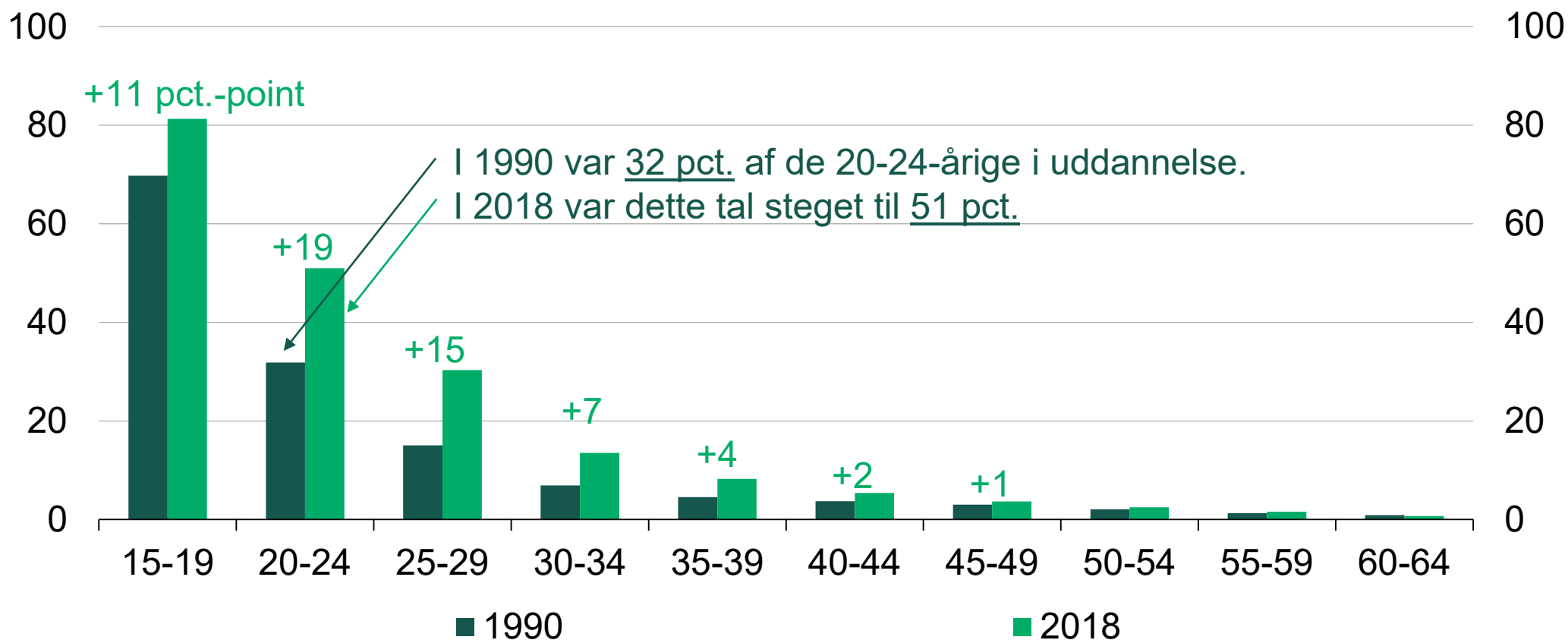
Langt de fleste tager den samme bachelor- og kandidatuddannelse

Mobilitet mellem hovedområder for påbegyndt kandidatuddannelse og forudgående akademisk bacheloruddannelse, 2020

Hvorfor disse anbefalinger? ... og alt for få tager VEU

Andel af befolkningen der er i uddannelse, pct.

Anm.: Figuren viser, hvor stor en andel af befolkningen, der er i uddannelse, opdelt på alder. Personer i uddannelse er opgjort som antal helårspersoner (dage pr. år), der er indskrevet på ordinære uddannelser eller deltager i kurser ved voksen- og efteruddannelse. Privat efteruddannelse indgår ikke i opgørelsen. Det bemærkes at det samme kursus kan variere i varighed (målt i dage) på tværs af institutioner.

Anbefalinger

Mest fokus på universiteterne

... Men også anbefalinger, der rammer bredere

Hovedfokus er at skabe nye veje til de længste uddannelser

Men det er ikke nok at reformere universitetslandskabet

Derfor også anbefalinger, som vedrører de videregående uddannelser i bred forstand

Anbefalinger, der rammer bredt:

Nyt optagelsessystem

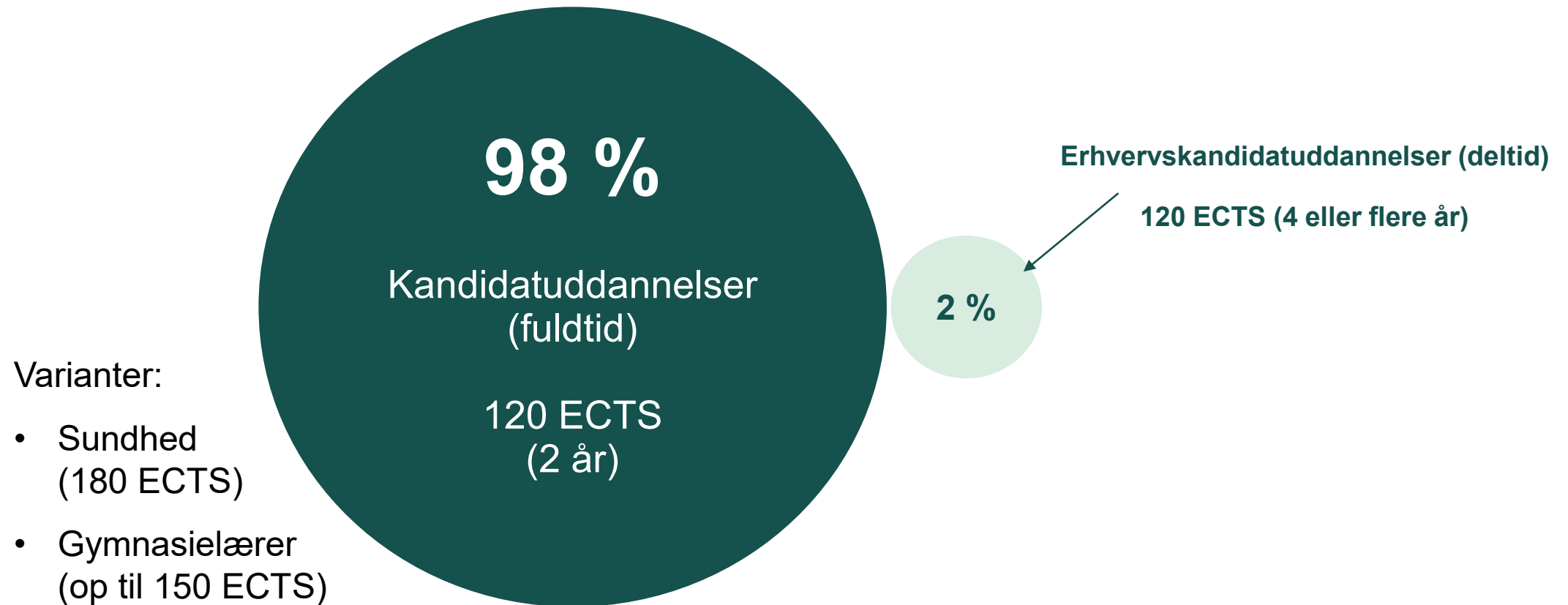
Gratis videregående VEU

Nyt uddannelsesråd

I dag:

1 hovedvej – og en lille bivej til at blive kandidat

Anbefaling 1.1: Nye kandidatuddannelsesveje

De nye 1-årige kandidater og erhvervskandidater

Mere arbejdsmarkedsrettede uddannelser:

- Fag med fokus på det brede arbejdsmarked
- Afsluttende opgaver skrives i samarbejde med arbejdsgivere

Større fleksibilitet i fagvalg:

- Større mulighed for at vælge relevante fag – også på tværs af studieretninger
- Større mulighed for at skifte fagområde (og universitet) mellem bachelor og kandidat – understøttet af vejledningssamtaler og onboarding forløb
- Større mulighed på erhvervskandidaten til selv at tilrettelægge sit forløb tidsmæssigt, herunder fjern- og aftenundervisning

På to nøglepunkter ligner de nye 1-årige kandidater, dem vi kender:

Der er mulighed for at blive Ph.d. (4+4)

Det er forsknings-baserede uddannelser

Anbefaling 1.1:

4 nye veje til at blive kandidat

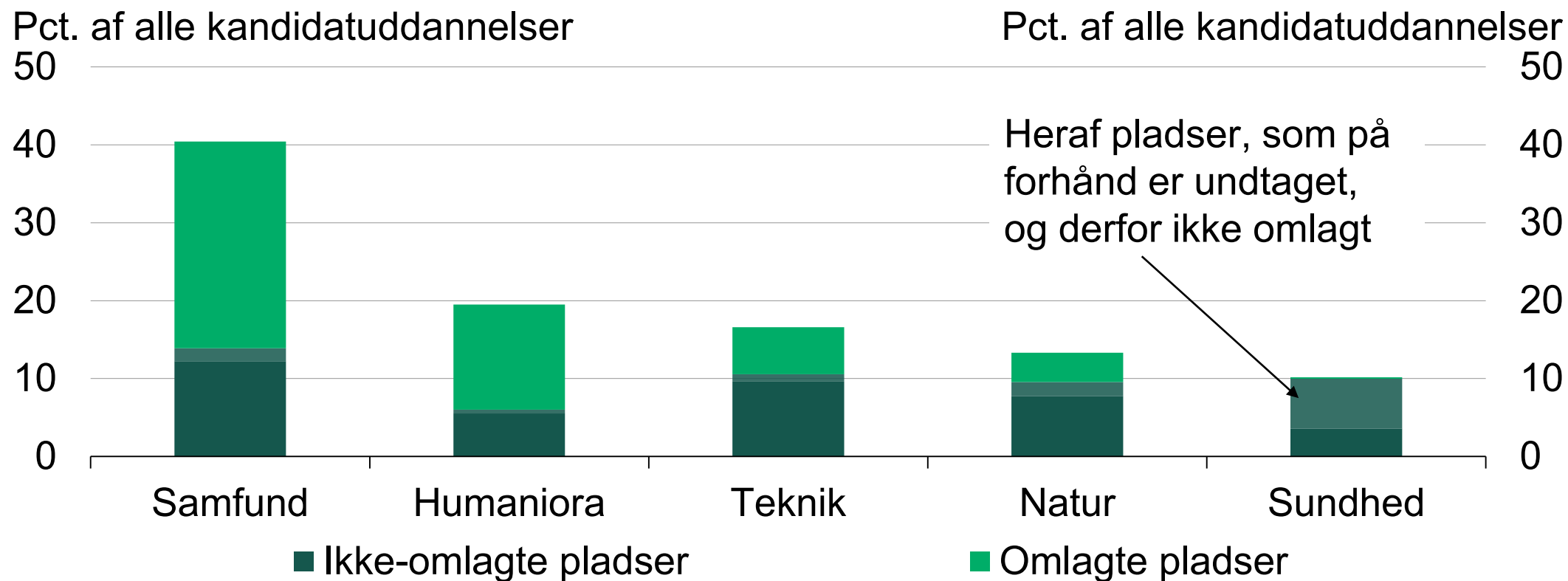
Kandidatuddannelser (fuldtid)		Erhvervskandidatuddannelser (deltid)	
120 ECTS (2 år)	50%	120 ECTS (4 eller flere år)	5%
75 ECTS (1 år)	35%	75 ECTS (2 eller flere år)	10%
Overordnet beskrivelse			
Som i dag – men mindre	- Ny 1-årig kandidatuddannelse - Bredere fokus på arbejdsmarkedet - Taxameter 130%	- Som i dag – men udvides - Taxameter 150%	- Ny erhvervskandidatuddannelse - Taxameter 150%

Nyt optagelsessystem på kandidatniveau

Retskravet afskaffes

Anbefaling 1.1:

Toårige specialistkandidatuddannelser efter eksempel på omlægning

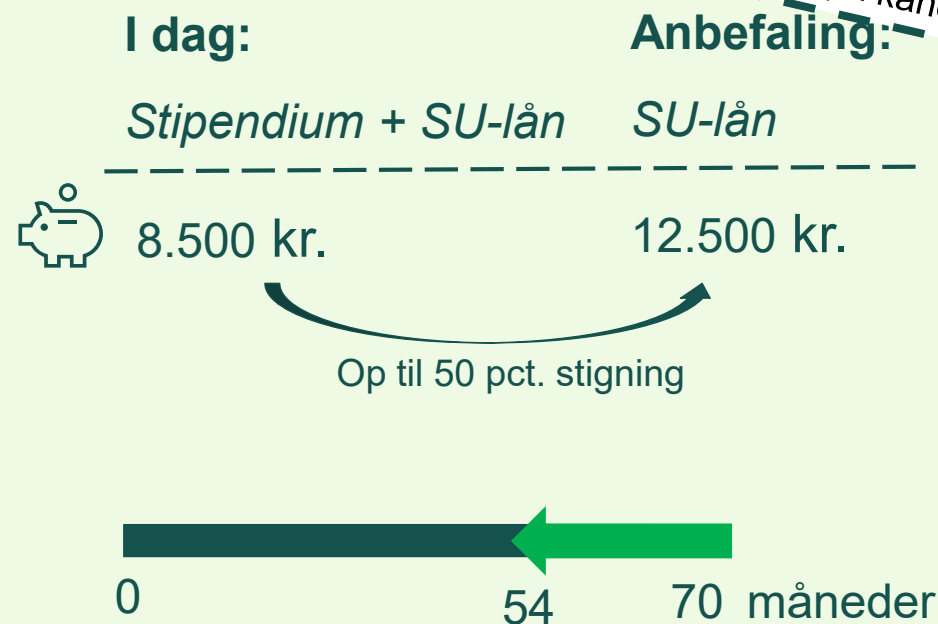

Anbefaling: SU-omlægning til lån på kandidaten

Vi anbefaler:

- SU-stipendier på kandidatuddannelser omlægges til lån. Lånesatsen forhøjes samtidig
- Den samlede tid, man kan modtage SU-stipendier sænkes fra 70 til 54 måneder

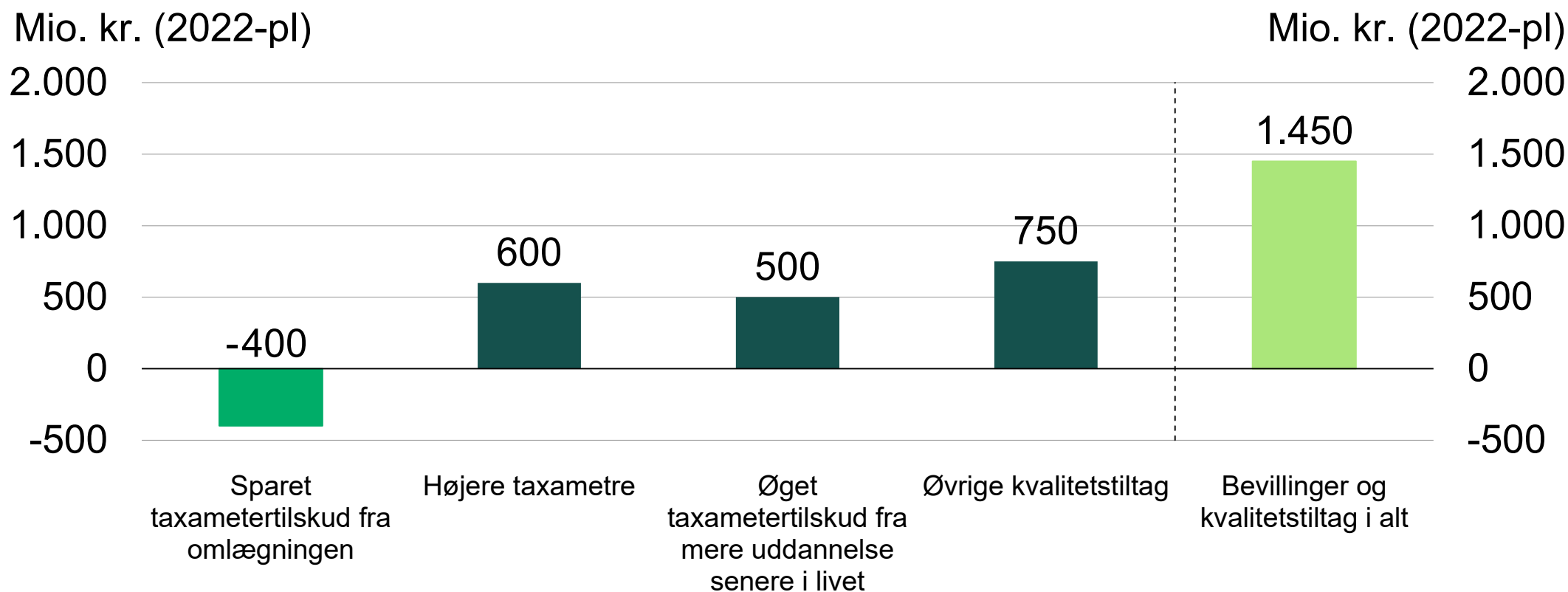

Anbefaling:

- SU-besparelsen anvendes bl.a. til at udvikle kvaliteten af alle vores uddannelser fra "vugge til grav"
- Der eksisterer ingen specifik viden om effekten på social mobilitet af SU på kandidatuddannelserne

Anbefalinger i 1.3: Investeringer i øget kvalitet

Omlægningen skaber ekstra bevillinger til universiteterne

Anbefalinger i 1.4: Gratis undervisning på VVEU

Livslang mulighed for (gratis) at vende tilbage til universitetet

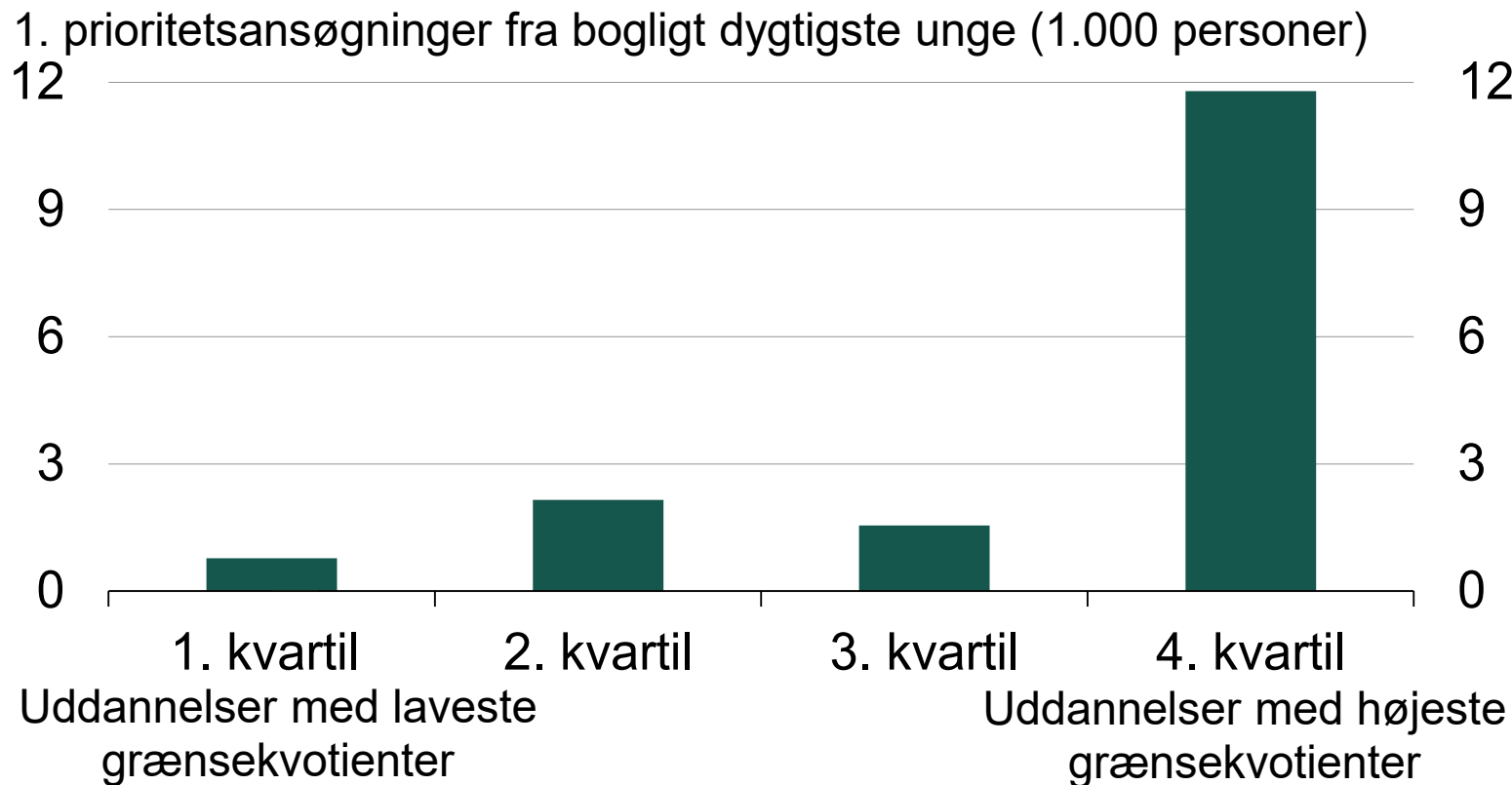
Vi anbefaler:

- Selve uddannelsesdelen af videre- og efteruddannelse (VEU) bliver gratis
- Taxameter til VEU øges markant
- Mere efteruddannelse i moduler

Anbefalinger i 1.5: Nyt optagelsessystem

Afmontering af usund 12-tals kultur

Vi anbefaler:

- En grænse på 9,0 som højeste grænsekvotient
- Oprydning i den nuværende kvote 2 af ekspertudvalg

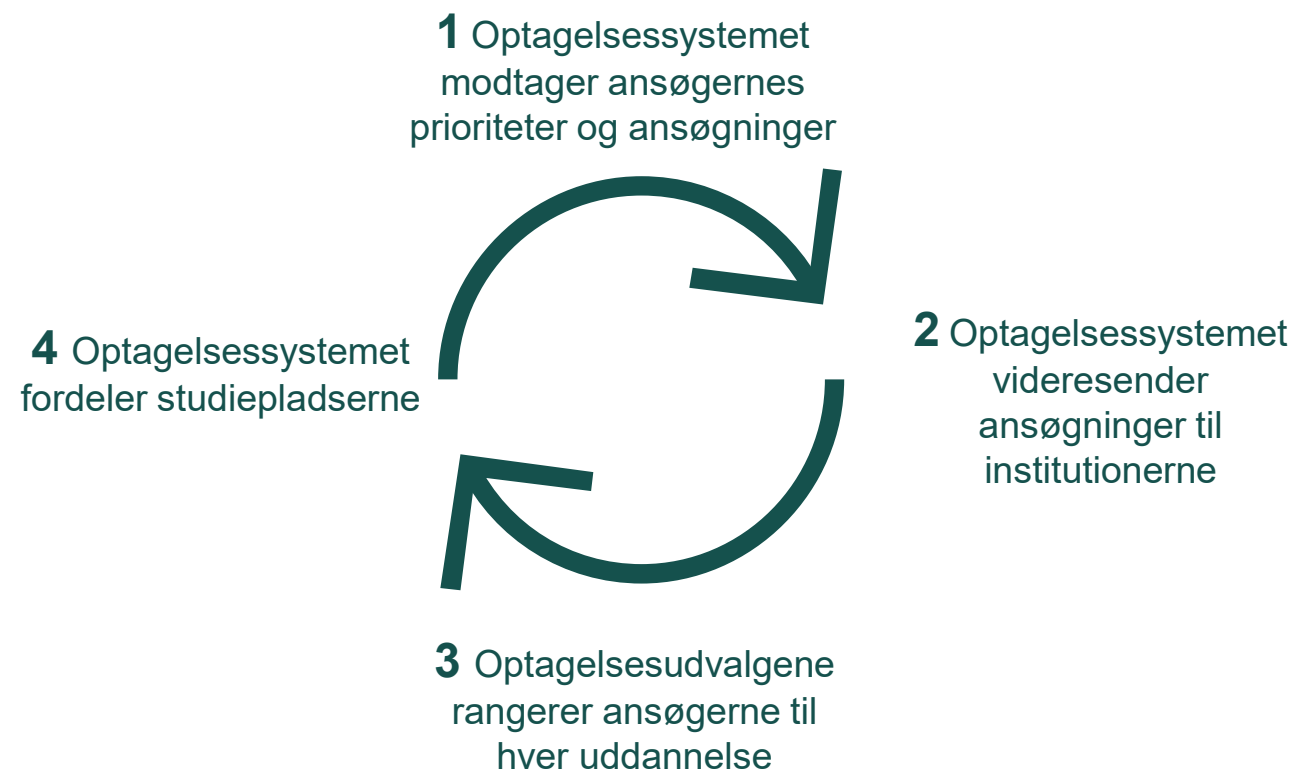
Anbefalinger i 1.6:

Nyt optagelsessystem på kandidatniveau

Vi anbefaler:

- Retskravet afskaffes
- Nyt optagelsessystem, som inspireres af Den Koordinerede Tilmelding (KOT)

Anbefalinger i 1.7: Uddannelsesråd

Vi anbefaler:

- Nedsættelse af et uddannelsesråd

Formandskab (ekspertgruppe)

Rådsmedlemmer

Formandskabet

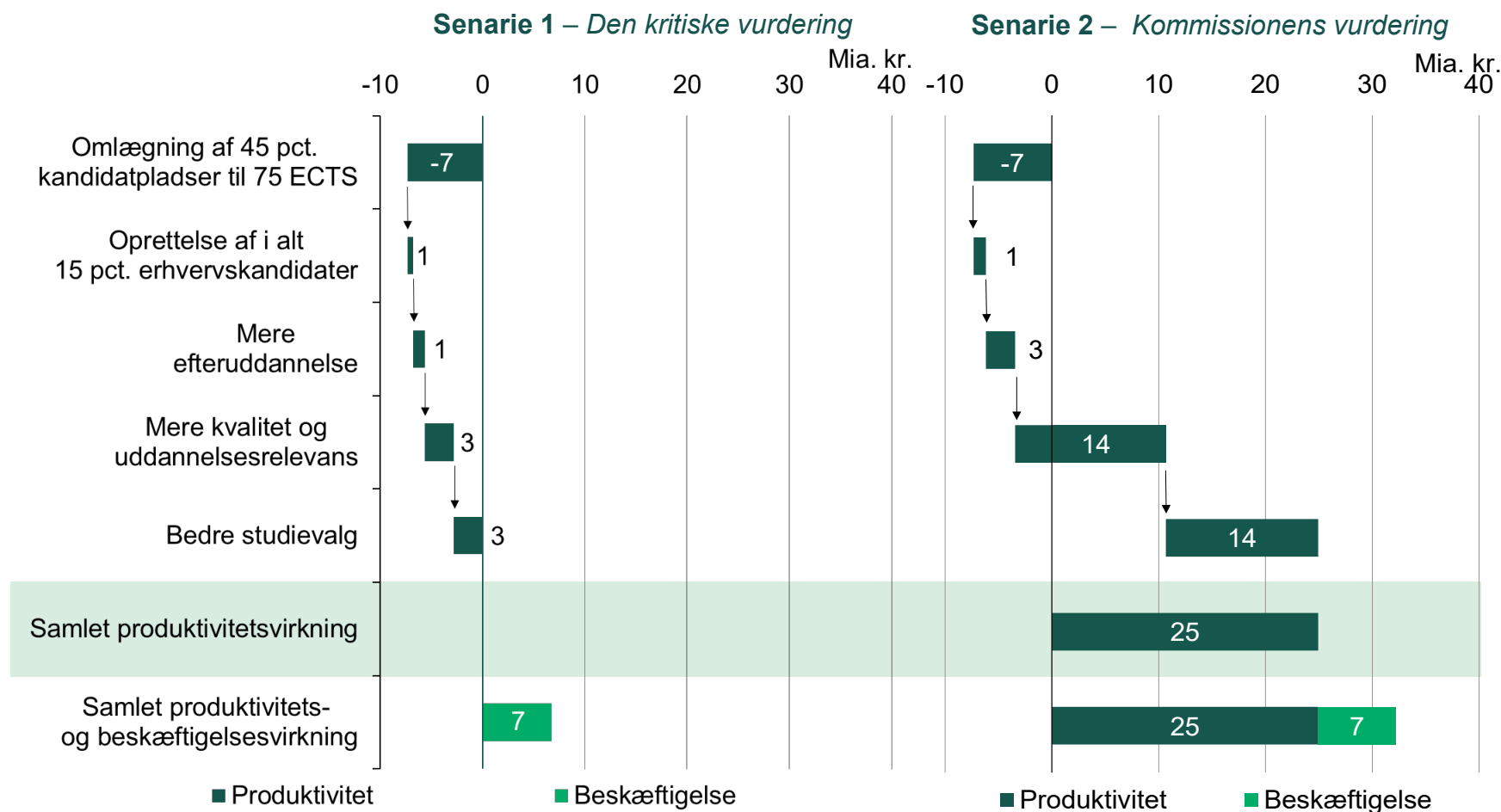
Repræsentanter fra
uddannelsessektoren,
erhvervslivet, offentlige
aftagere samt eksperter og
særligt sagkyndige

Sekretariat

Anbefaling 1.8: Implementering

Den gode implementering er essentiel

Forskel på godt 25 mia. kr. i BNP mellem *god* og *dårlig* implementering

Vurdering af de
overordnede effekter
ved fuld succesfuld indfasning

Mulige virkninger ved succesfuld implementering

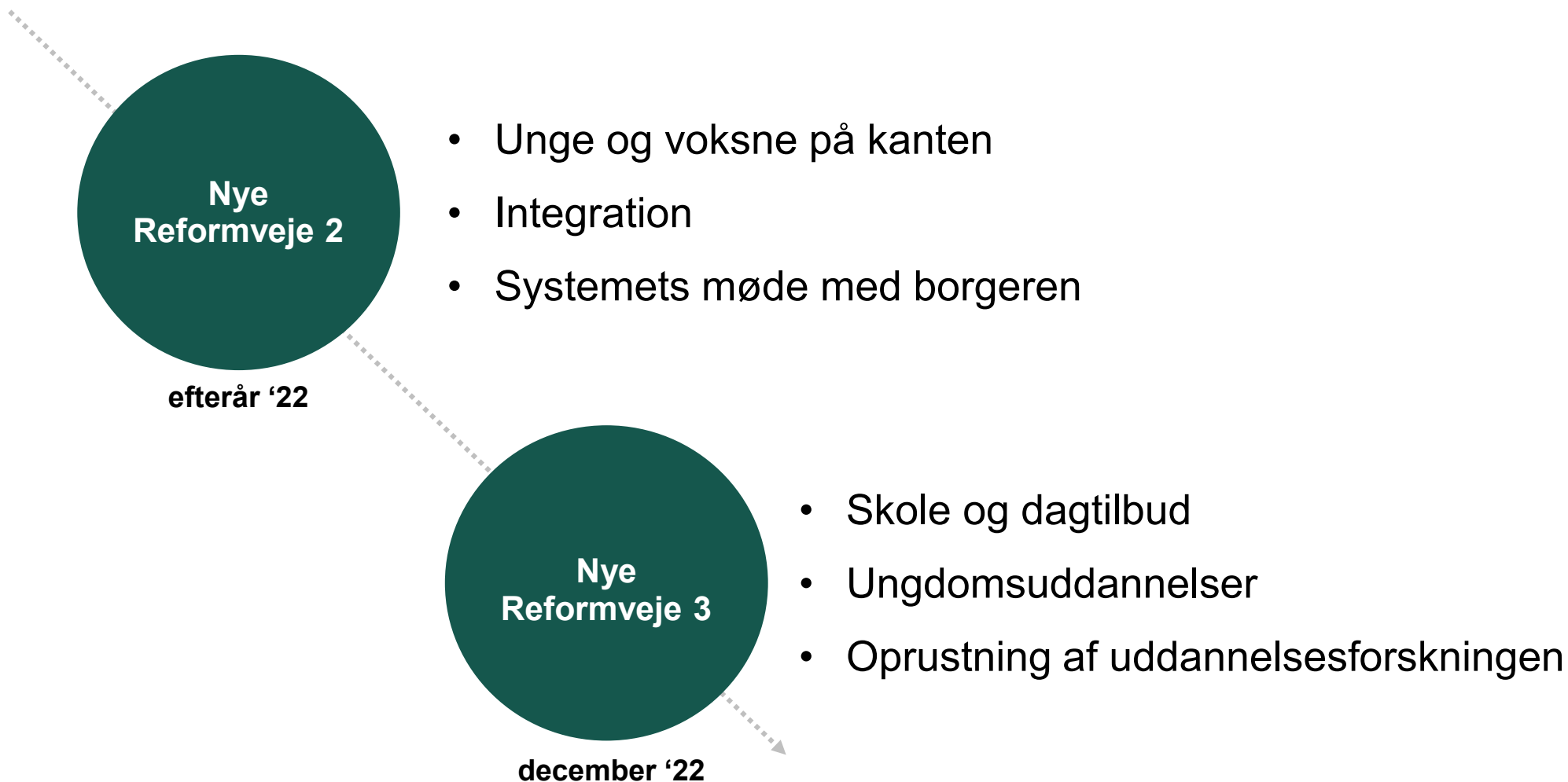
Anbefalinger og kobling til de tre pejlemærker

	Produktivitet	Beskæftigelse	Social mobilitet
1. Nye veje til de længste uddannelser	I omegnen af 25 mia. kr.	I omegnen af 10.000	Ikke større konsekvenser

Supplerende materiale om beregningsforudsætninger, effekt på offentlige finanser og supplerende fakta om de enkelte forslag kan findes på kommissionens hjemmeside.

Nye Reformveje 2 og 3

Spørgsmål?

